

Tornen les polèmiques sobre el 'perill català'

S'aixeca l'Espanya eterna

La històrica portada de l'ABC no fa sinó coronar un procés de tensió anticatalanista que té el seu origen immediat en el resultat de les eleccions del 6 de juny.

Va dir "he entès el missatge", i se'n va anar a descansar a la serra de Cazorla. Havia guanyat, ell solet, i havia de governar, per primer cop des del 1982, sense majoria absoluta. Va prendre tres dies de reflexió. Podia haver mirat a l'esquerra i entendre's amb el califa de Còrdova, però ni l'Europa de Maastricht ho hauria avalat, ni els poders econòmics ho haurien permès. I segurament que, a ell, tampoc no li venia gens de gust. Però igualment necessitava suports per a governar, i va mirar cap a l'únic lloc on el realisme li permetia de fer-ho: el dia 10 de juny els diaris anunciaven que Felipe González volia un govern de coalició amb nacionalistes bascos i catalans. L'anunci de Felipe, pura necessitat, va ser dauurat adequadament: es tractava d'una "oportunitat històrica" de tancar definitivament el contenciós basc i català, implicant els dos nacionalismes en la governació de l'estat i alhora completant generosament el desenvolupament autòndic de Catalunya i el País Basc.

Jordi Pujol, fidel al seu compromís electoral i desconfiat de les promeses incomplertes dels socialistes, posa preu immediatament a tota negociació amb els socialistes: que es faci efectiva la cessió del 15% de l'IRPF a les comunitats autònomes. El PNB es manté a l'expectativa. Es desencadena, a tots els nivells, una autèntica campanya de pressió per forçar CiU a acceptar l'oferta de González. Aquest i el president català s'entrevisten dues vegades. A la primera sembla que hi pugui haver acord. Pujol en surt content, sembla que el PSOE està disposat a un canvi de rumb de la política autòndica.

Però quan arriba la segona reunió, CiU, és a dir Pujol, ja ha decidit que no formarà part d'un gabinet de coalició, si el PSOE no accepta íntegrament el seu programa. Una manera com una altra de dir no. "Nosaltres som un partit nacionalista català, no un partit liberal", afirma un Pujol con-

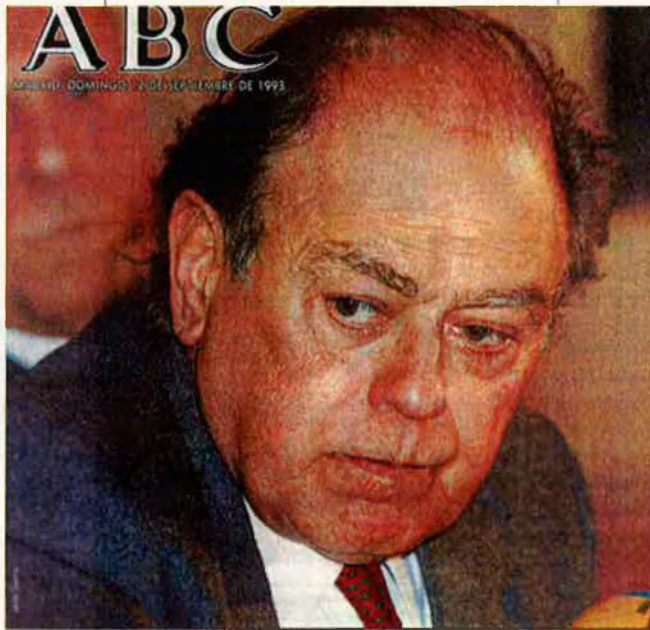
nyat la cara que més antipàtica resulta a la Meseta. Comentaristes polítics, tertulians radiofònics i polítics parladors s'afanyen a contrastar l'actitud "tancada" de CiU amb la predisposició "sincera i oberta" dels nacionalistes bascos, que s'avenen a negociar amb González la seva incorporació a l'e-

xecutiu. Curiosament el PNB acabarà dient que no, igual que CiU, però a través d'una nota exquisida en què, gairebé demanant perdó, remarca que no hi ha "cap impediment jurídic ni ideològic" per a la participació del nacionalisme basc en el govern d'Espanya.

Vist que González no ha obtingut un govern estable, comença la guerra del desgast. Una guerra en què l'executiu socialista té dos enemics implacables: d'una banda, i dins el PSOE mateix, el sector guerrista, marginat i gairebé humiliat per González en el procés de formació del nou govern; d'altra, el Partit Popular de José María Aznar, interessat a fomentar la inestabilitat a la recerca inconfessada d'eleccions anticipades en el termini d'un any.

El camp de batalla escollit per a aquesta guerra es diu corresponsabilitat fiscal, o la famosa cessió del 15% de l'IRPF a les autonomies. Precisament la pedra de toc de la negociació

PSOE-CiU amb vista a l'aprovació dels pressupostos del 1994. La necessitat d'aprovar els pressupostos porta el govern socialista a forçar la màquina negociadora amb les autonomies. En dos mesos la cessió ha d'estar pactada i aprovada. Encara que no hi hagi consens absolut. Tant des del PSOE mateix (Ibarra) com des del PP (Aznar) la negociació de la corresponsabilitat fiscal es planteja com un perill per a

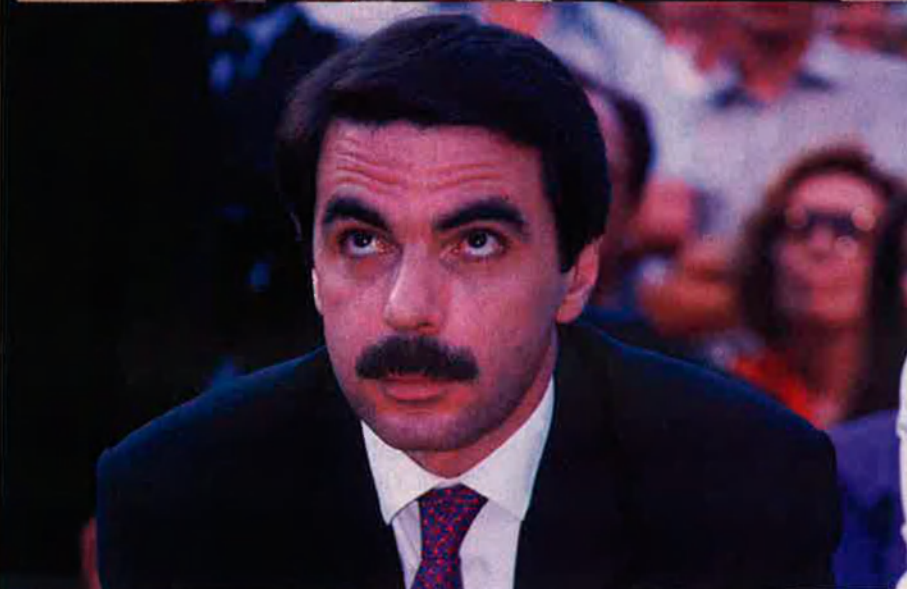

IGUAL QUE FRANCO, PERO AL REVÉS: PERSECUCIÓN DEL CASTELLANO EN CATALUÑA

El idioma catalán es uno de los grandes tesoros culturales de España. En catalán se expresa el pueblo de una de las más variadas y fértiles regiones españolas. Apoyar y estimular el catalán — en contra de lo que hizo la dictadura — es labor imprescindible de la Monarquía de todos, en beneficio de la cultura española. Pero reconocer lo que al catalán le corresponde no supone que se tome a la vez una compleja promiscua y negociosa contra el castellano. Un idioma de tan buen sentido como el catalán ya ha honrado en el pasado y evitar que desde ciertos organismos de la Generalidad, haciendo lo mismo que

compara de persecución del castellano que alcanza en ocasiones límites grotescos. El castellano no sólo está definido en la Constitución como lengua a cuyo conocimiento tienen derecho todos los españoles, sino que se ha convertido en el segundo idioma del mundo, después del inglés. En las dos grandes potencias — Estados Unidos y Japón —, el castellano es el idioma más enseñado después del inglés, con gran diferencia. Una razón de casi diecisiete millones de habitantes como Brasil ha establecido como obligatoria la enseñanza del castellano, mientras en España algunos rebeldes y jefes de la Generalidad tratan de erradicarlo de una admirable, rigurosa

tudent davant els periodistes. "Entrar en el govern seria fer un favor al PSOE", remarca. Alfonso Guerra respon immediatament: "Mai no havia sentit una cosa tan grollera". Mentre a Catalunya els mitjans de comunicació i determinats empresaris continuen demanant a CiU que reconsideri la seva negativa, a Madrid polítics i premsa en general es llancen a la desqualificació. El nacionalisme català ha ense-

Figures tan dispars com Ibarra, Guerra i Aznar han coincidit en la seua denúncia del "perill català".

ARXIU

la mateixa unitat d'Espanya. Guerra i Aznar coincideixen públicament: "Sense caixa única, sense una única solidaritat, és el concepte mateix d'Espanya que està en perill". Es crea una dinàmica d'enfrontament entre comunitats autònomes, alimentada pels sectors polítics i periodístics. Aquesta falsa dialèctica dibuixa un nord, representat per Catalunya, disgregador, insolidari i egoista, davant un sud poc desenvolupat i explotat que demana solidaritat i unitat. El "perill català" sorgeix en tota la seva dimensió. Tant Guerra com Aznar es declaren contraris a la cessió del 15% de l'IRPF, i afirmen repetidament, per molt que ho negui González, que el govern espanyol està en mans del "xantatge nacionalista". El missatge que s'adreça a l'opinió pública espanyola és que Felipe González està en mans de Pujol. Espanya en mans del nacionalisme català. L'apocalipsi.

Però a començament de setembre el govern espanyol aconsegueix el que semblava impossible: fer acceptar a Rodríguez Ibarra la cessió del 15%. Si bé el PP continua oposant-s'hi, i algunes comunitats mantenen les seves reticències, es donen per primer cop les condicions per a convocar un Consell de Política Fiscal i Financera que aprovi la cessió. CiU i PSOE, que durant l'estiu han anat acostant posicions en matèria econòmica, estan en disposició d'aprovar els pressupostos. Els atacs a la Catalunya insolidària baixen d'intensitat. Per uns dies sembla que les aigües tornin al llit del riu.

Però algú recorda que fa mesos que a Catalunya hi ha un grupuscle de pares d'alumnes —coordinats per un advocat ultradretà— descontents amb el procés de normalització del català a l'ensenyament endegat pel govern Pujol. Quan van sortir a la llum pública, mesos enrere, gairebé ningú no els va fer cas per la seva nul·la representativitat. Però de sobte el grupuscle es transforma en alguna cosa més: el diari *El Mundo* dedica un desplegament de tres pàgines dominicals a explicar a Espanya que a Catalunya no es compleixen les lleis de l'estat en matèria lingüística. Que hi ha un procés d'immersió lingüística que actua "como un rodillo". L'espuma que feia falta. Només al cap d'una setmana, *ABC* es posa el vestit de guerra i proclama en portada: "Igual que Franco, pero al revés: persecución del castellano en Cataluña". Acompanya el titular un gran primer pla de Jordi Pujol. L'home que pacta amb González és un enemic del castellà. Inadmissible.

Eduard Voltas